

مجموعه مقالات

بیست و هفتمین دوره مسابقات بین المللی قرآن کریم

۱۳۸۹

جلد اول

سرشناسه: بخش مقاله‌نویسی بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن

کریم (تیرماه ۱۳۸۹) - جلد اول (مجموعه شش جلدی)

عنوان و نام پدیدآور: بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم، مجموعه

مقالات برگزیده بخش مقاله‌نویسی بیست و هفتمین دوره مسابقات

بین‌المللی قرآن کریم / برگزارکننده سازمان اوقاف و امور خیریه.

مشخصات ناشر: تهران، سازمان اوقاف و امور خیریه، انتشارات اسوه، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۶۶۹ ص.

موضوع: قرآن - اهل بیت (علیهم‌السلام)

شناسه افزوده: ایران، سازمان اوقاف و امور خیریه.

شناسنامه افزوده: ایران، مرکز تحقیقات دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام)

سازمان اوقاف و امور خیریه

مجموعه مقالات بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم - ۱۳۸۹ - جلد اول (دوره شش جلدی)

تألیف: گروهی از نویسندگان

ویراستاری و صفحه‌آرایی: علیرضا الهدادی

ناشر: انتشارات اسوه (وابسته به سازمان اوقاف و امور خیریه)

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه بزرگ قرآن کریم

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: ۱۳۹۰

شمارگان: ۳۰۰۰

شابک دوره: ۸-۳۱۰-۵۴۲-۹۶۴-۹۷۸

شابک جلد اول: ۵-۳۱۱-۵۴۲-۹۶۴-۹۷۸

کلیه حقوق این اثر متعلق به سازمان اوقاف و امور خیریه است.

اعضای کمیته علمی

جناب آقای حجه الاسلام و المسلمین دکتر سیدرضا مؤدب	عضو هیأت علمی دانشگاه قم
جناب آقای دکتر محمد علی لسانی فشارکی	عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی کرج
جناب آقای دکتر احمد پاکتچی	عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق (ع)
جناب آقای دکتر فیض الله اکبری	عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی کرج
جناب آقای دکتر احمد بادکوبه	عضو هیأت علمی دانشگاه تهران
جناب آقای دکتر مجید معارف	عضو هیأت علمی دانشگاه تهران
جناب آقای دکتر منصور پهلوان	عضو هیأت علمی دانشگاه تهران
جناب آقای دکتر رضا اکبری	عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق (ع)

همکاران کمیته علمی

جناب آقای دکتر رضا محمد زاده	جناب آقای زهیر انصاریان
جناب آقای دکتر کامران ایزدی مبارکه	جناب آقای عطاء الله بیگدلی
جناب آقای دکتر عباس مصلحی پور	جناب آقای حسین عرب اسدی
جناب آقای دکتر حسین هوشنگی	جناب آقای مصطفی سمیعی نسب
جناب آقای دکتر جاوید	جناب آقای مجتبی منتظری
جناب آقای دکتر محمود کریمی	جناب آقای وحید یاوری
جناب آقای دکتر عباس گوهری	

همکاران دبیرخانه بخش مقاله نویسی مسابقات

جناب آقای محمد مهرابی	مسئول کمیته مقاله نویسی مسابقات، دبیر همایش پژوهشهای قرآنی
جناب آقای مجتبی منتظری	مسئول دبیرخانه علمی بخش مقاله نویسی مسابقات
جناب آقای محمد احمدی زاده	مسئول اجرای بخش مقاله نویسی
جناب آقای مسعود بنایی	مسئول سایت مسابقات
جناب آقای حسین میسمی	مسئول بخش مقالات انگلیسی
جناب آقای حسین دری	مسئول بخش مقالات فرانسه
جناب آقای سید محمد حسینی	مسئول بخش مقالات عربی
جناب آقای سیدعلی بنی هاشمی جمارانی	همکار اجرایی
جناب آقای حمید رضا جانی	همکار اجرایی

برگزارکننده:

سازمان اوقاف و امور خیریه جمهوری اسلامی ایران

محورهای مسابقه:

قرآن و اهل بیت (ع)

قرآن و بصیرت

قرآن و علوم انسانی

فهرست تفصیلی مقالات

جلد اول: محور قرآن و اهل بیت (ع)

بخش اول

قرآن‌شناسی اهل بیت (ع) / زهره اخوان مقدم

جایگاه عزت در قرآن / آیت الله هاشم هاشم زاده هریسی

روش‌شناسی مکتب تفسیری اهل بیت (ع)، مبانی و مختصات / هادی زبلی ملک‌آباد

روش تفسیر قرآن در مکتب اهل بیت (ع) بر اساس آیه محکم و متشابه / مهدی عصاره

مفهوم و مراتب ولایت در قرآن کریم / خدیجه فتحی لنبر

روش تفسیر قرآن در مکتب اهل بیت (ع) / حمیدرضا فهیمی‌تبار

روش تفسیر قرآن کریم در مکتب اهل بیت (ع) / الهه هادیان رسانی

روش تفسیر قرآن کریم در مکتب امام علی (ع) / حسین هاوکی

روش‌شناسی روایات تفسیری امام سجاده (ع) / دکتر سپهلا جلالی کندی؛ عذرا میلاقی

مفهوم و مراتب ولایت در قرآن کریم / دکتر سید احمد میریان؛ حسین باقری؛ بهفشه مفیدی

بازخوانی هویتی و معرفتی قرآن در صحیفه سجاده / هادی آقاچایان

حدیث ثقلین در آینه تفاسیر اهل سنت / دکتر قاسم بستانی

روش‌های آموزش مفاهیم قرآن در مکتب پیامبر و ائمه (ع) / مجتبی بهروزی؛ راضیه خورشیدی

جلد دوم: محور قرآن و اهل بیت (ع)

بخش دوم

بررسی جایگاه علمی - قرآنی حضرت زهرا (سلام الله علیها) و جایگاه اهل بیت (ع) در قرآن

کریم / غلامعلی محسن‌آبادی؛ رضا تاج‌آبادی؛ کریم مشایخی؛ سمیه شعبانی

قرآن از دیدگاه عزت در روایات تفسیری اهل سنت / دکتر حسین خاکپور

اهل بیت پیامبران و بازخوانی نقش زنان / دکتر ابوالفضل خوش‌منش

تأملی در نزول آیه ابلاغ / سیدعلی اکبر ربیع نقاج

حدیث ثقلین از منظر اهل سنت / ابراهیم صالحی حاجی‌آبادی

جایگاه اهل بیت (ع) در قرآن کریم / مهدی عصاره

نقش اهل بیت (علیهم السلام) در تفسیر قرآن / علی نصیری

روش تفسیر قرآن در مکتب اهل بیت (علیهم السلام) / فریبا امیری؛ شهناز کرمی سرخه‌لیزه

جایگاه اهل بیت (علیهم السلام) در قرآن با تأکید بر آیات تطهیر، مباحله و مودت / قدرت اله فیروزتبار
اوصاف مشترک قرآن، پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و امیرالمؤمنین (علیه السلام) بر پایه روایات / دکتر مرتضی خرمی؛

مسعود یوسف‌زاده

اهل بیت (علیهم السلام)؛ برترین خلفای الهی / سید محمد حسین موسوی زاده

استراتژی اهل بیت (علیهم السلام) در برخورد با تفسیر به رأی / هادی یعقوب‌زاده دلفانی

جایگاه سنت در روش تفسیر قرآن به قرآن / محبوبه عابدی

مقدم: بحر قرآن و بصیرت

بخش اول

معناشناسی بصیرت در قرآن و کلام امام علی (علیه السلام) / مریم حق‌وردی؛ دکتر عباس مقتدایی

معناشناسی بصیرت در قرآن کریم / دکتر جعفر دلشادا؛ دکتر نصراله شاملی؛ زهرا قاسم‌نژاد

مفهوم‌شناسی ذلت در فرایند علم تمیز حق و باطل در منظر قرآن کریم / عادل خوشنود

معناشناسی بصیرت در قرآن کریم / دکتر ابراهیم فلاح

معناشناسی بصیرت در قرآن کریم / دکتر عباس مصلاتی پور یزدی؛ سیدامیرحسین اعتصامی

معناشناسی بصیرت در قرآن کریم / اعظم پرچم؛ حمیده سیدقلعه

بصیرت در شبکه مفاهیم قرآنی / حجه الاسلام دکتر حسین سوزلیچی

معیارهای تمیز حق و باطل در قرآن کریم / مریم محمدرضازاده میری

بصیرت از دیدگاه قرآن و حدیث و راه‌های دستیابی به آن در جامعه اسلامی / محمد

اسماعیل‌زاده

معیارها و شاخص‌های تشخیص حق و باطل در قرآن کریم / کریم مسلیخی؛ رضا حاج‌آبادی؛ امیر

مراوی‌نژاد؛ سمیه شعبانی

عوامل و موانع بصیرت در قرآن کریم / حسین باقری؛ دکتر سید احمد میریان؛ سیده ربابه خاتمی

ضرورت و چیستی بصیرت در قرآن و حدیث / دکتر سید محمد هاشم پور مولا

عوامل بصیرت در قرآن / دکتر محمد حسن رستمی؛ سمانه ابریشمی

عوامل بصیرت در قرآن/ عیسی علیزاده مامان

جریان‌شناسی اصلاح و افساد در قرآن/ دکتر حمید محمد قاسمی

خودی و غیر خودی در قرآن/ ذیلب سالمی‌فر

بازتاب بصیرت در دعوت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله/ دکتر محمدرضا ستوده نیا؛ اکرم سعیدفر

بررسی جایگاه بصیرت و تأثیر آن در فهم قرآن کریم از دیدگاه آیات و روایات/ ویدا صیفوری

میترا اسماعیلی

راهکارها و لوازم دست‌یابی به بصیرت در آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم السلام/ دکتر محمد کاظم

شاکر

جلوه‌های بصیرت در سیره تبلیغی انبیاء علیهم السلام/ دکتر مصطفی عباسی‌مقدم

نقش بصیرت در مبارزه با تهاجم فرهنگی و نظامی در آینه قرآن و حدیث/ ثمره منصوری ملزله

محبوبه مهدی رضای خباز

مقایسه آثار بصیرت در قرآن و نهج‌البلاغه با دیدگاه‌های مقام معظم رهبری/ محسن موحدی

نقش بصیرت در ایجاد اعتماد به نفس در آموزه قرآن و حدیث/ محدثه هلی

عوامل و موانع بصیرت در قرآن کریم/ ربابا جباری بهداد آبادی

راه‌های تمیز حق و باطل در قرآن کریم/ طیبه رادعی

جلد پنجم: محور قرآن و علوم انسانی

درآمدی بر الگوی اتصاف دانش‌های انسانی به اسلامیت (با تکیه بر تحلیل اسلامیت در

فلسفه اسلامی)/ رهبر انصاریان

بررسی تطبیقی رویکرد اومانستی و رویکرد قرآنی به معرفت‌شناسی/ حسن احمدی‌زاده

بررسی و مقایسه انسان کامل از دیدگاه قرآن و روان‌شناسان معاصر/ حمیدرضا ایمانی‌فر

جلوه‌های هنری - بصری قصه‌های قرآن/ فاطمه باباعلی

انسان‌شناسی قرآنی و تأثیر آن در جهت‌گیری علوم انسانی/ سمیه تقوایی

تأثیر مبانی قرآن در تولید علم دینی/ خدیجه حامدی

حقیقت پژوهش و روش تحقیق از منظر دین (بررسی ابعاد مختلف تحقیق و پژوهش در

آیات با رویکرد مفهوم‌شناسی)/ حسین علی‌رمضانی

پیش گفتار

"إِنَّ الْقُرْآنَ ظَاهِرُهُ أُنِيقٌ وَبَاطِنُهُ عَمِيقٌ، لَا تَقْنَى عَجَائِبُهُ وَلَا تَنْقَضِي غَرَائِبُهُ وَلَا تُكْشَفُ الظُّلُمَاتُ إِلَّا بِهِ"

(نهج البلاغه، خطبه ۱۸)

قرآن بیانگر شیوه درست اندیشیدن و درست عمل کردن است. زندگی انسانی فقط در پرتو آموزه‌های قرآنی، سرانجام بهشتی خواهد داشت و به هر اندازه‌ای که انسان در زندگی خود از تعالیم و حیانی قرآن فاصله بگیرد، تشویش و اضطراب نصیبش خواهد شد و عرصه زندگی بر او تنگ خواهد شد "وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَخَشَرَةً يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَعْمَى" (طه/۱۲۴) چرا که رمز و رموز آفرینش، که انسان جزء کوچکی از این آفرینش است، فقط آفریننده آن می‌داند و هر کس که خداوند به او این رموز را عطا کرده است.

از این‌رو بر متفکرین و اندیشمندان فرض است که با تأمل و تدبیر در آیات این کتاب هدایتگر و با استعانت از انسان‌هایی که به اذن خدا بر بطون قرآن احاطه دارند، راه و روش درست اندیشیدن و عمل کردن را از آن دریابند تا به سعادت برسند.

در پی تأکیدات مقام معظم رهبری حفظه الله تعالی، مبنی بر لزوم محوریت قرآن در میان علوم انسانی و اینکه باید منشأ و مرجع تمامی علوم انسانی، قرآن باشد تا علوم انسانی - اسلامی تحقق یابد، سازمان اوقاف و امور خیریه چند سالی است جهت ترویج فرهنگ "قرآن محوری" و ایجاد روحیه "قرآن پژوهی" در میان پژوهشگران و محققان عرصه علوم انسانی اقدام به برگزاری بخش مقاله‌نویسی در کنار رشته‌های حفظ و قرائت در مسابقات بین المللی قرآن کریم جمهوری اسلامی ایران نموده است.

برگزاری مسابقه مقاله‌نویسی با محوریت قرآن باعث ایجاد یک موج فکری در میان اندیشمندان و محققین می‌شود که بر اساس آن، قرآن، محور علوم انسانی قرار می‌گیرد و این دیدگاه در میان پژوهشگران حوزه علوم انسانی اشاعه می‌شود که باید پاسخ مسائل خود را از آیات و آموزه‌های قرآنی بیابند و تلاش کنند با تأمل و تدبیر در آیات قرآن مشکلات و معضلات فکری و نظری را حل کنند و این حداقل اثر برگزاری مسابقات مقاله‌نویسی قرآن است که سازمان اوقاف و امور خیریه متصدی آن شده است. این بخش از مسابقات بحمدالله هر ساله پرشورتر از سال قبل برگزار شده است.

"قرآن و اهل بیت علیهم السلام"، "قرآن و بصیرت" و "قرآن و علوم انسانی" محورهای مقاله‌نویسی بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم بوده است.

در این دوره از مسابقات در سطح بین‌المللی شاهد حضوری پررنگ‌تر از سال‌های گذشته از سوی پژوهشگران و محققین خارج از کشور بودیم؛ مصر، عراق، اردن، کانادا، آمریکا، هند، بنگلادش، کومور از جمله کشورهایی بودند که در بخش مقاله‌نویسی این دوره از مسابقات شرکت داشته‌اند. لازم به ذکر است که دبیرخانه بخش مقاله‌نویسی در این دوره از مسابقات در بخش خارجی علاوه بر پوشش مقالات عربی و انگلیسی، مقالات فرانسوی را نیز پوشش داد.

در حوزه مقالات داخلی بیش از ۶۰۰ مقاله به دبیرخانه مسابقات ارسال شد، که سطح تحصیلات محققین شرکت‌کننده، سوابق علمی و پژوهشی شرکت‌کننده‌ها و کیفیت علمی مقالات نشانگر رشد چشمگیر سطح علمی مقالات می‌باشد.

از میان مقالات ارسال شده به دبیرخانه بخش مقاله‌نویسی، مقالات برتر انتخاب شده و در مجموعه مقالات بخش مقاله‌نویسی بیست و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم منتشر می‌شود. این مجموعه شش جلدی، شامل دو جلد با موضوع "قرآن و اهل بیت (علیهم‌السلام)"، دو جلد مجموعه مقالات "قرآن و بصیرت"، یک جلد مجموعه مقالات "قرآن و علوم انسانی" و یک جلد "مقالات خارجی" (عربی، انگلیسی و فرانسوی) می‌باشد.

در پایان از همه عزیزانی که ما را در برگزاری مسابقات و تهیه و تنظیم کتاب مجموعه مقالات یاری کردند به‌ویژه مرکز تحقیقات میان‌رشته‌ای علوم انسانی - اسلامی دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام) تشکر و قدردانی می‌نمایم.

احمد شرف‌خانی

معاون فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه

درآمدی بر اعجاز اقتصادی قرآن کریم / سید مفید حسینی کوهساری
 تعامل قرآن و علوم انسانی / دکتر رضایی اصفهانی
 بررسی سوره «ص» در میزان سبک‌شناسی جدید / دکتر نصرالله شاملی
 نیم‌نگاهی به مدیریت و تفسیر مدیریتی از منظر قرآن کریم / علی شرفی
 حقوق و تکالیف رسانه‌ها از منظر قرآن / موسی کاظم زاده
 بررسی و تبیین جایگاه نوآوری‌های تربیتی و مصادیق عینی آن در قرآن کریم / محمد نوروزی
 محمد حسین مردانی نوکنده
 پیش‌درآمدی بر جایگاه آرامش در قرآن / بی‌الله صدیقی‌فر

مدرس عالی‌مقام

الإنسان في القرآن الكريم و منهج عرض السنن الاجتماعية / الدكتور جابر السيد سليمان مصر
 مكانة العلوم الإنسانية في القرآن الكريم / الدكتور احمد عبد الرحيم السائح مصر
 مصادر المعرفة في القرآن الكريم والفلسفات التربوية دراسة مقارنة / الدكتور عماد الشرفيين
 اردن
 ولاية أهل البيت عليه السلام ملامحها ودلالاتها في القرآن الكريم / نبيل البعقوبي عراق
 دور القرآن الكريم في تأسيس علم اللسانيات العربية / الدكتور محمد خالقي اصفهاني
 حديث الثقلين في كتب اهل السنة / مجدي مهر
 دور القرآن في تقدم وإزدهار العلوم في الحضارة الإسلامية / الدكتور توفيق علي وهبه مصر

QURANIC EVIDENCES HERALDING THE MAHDI'S COMING\ DR.
 AHMAD AL-HASHIMI
 QUR'ANIC ORIGIN OF TAWHID\ MASUDUL ALAM CHOUDHURY
 UNDERSTANDING THE KORANIC TELEOLOGY \MUHAMMAD TANIM
 NOWSHAD

AHL AL-BAYT DANS LE SAINT CORAN\ NAIMA BEN FARES
 LA PLACE DU CHARI'A, TRADITION ET IJTihad DANS LE SAINT
 CORAN ET LA "THÉORIE JURIDIQUE" \ MOHAMMAD HOSSEIN DORRI
 KAFRANI

فهرست مقالات

۱۷	قرآن‌شناسی اهل بیت علیهم‌السلام
	زهره اخوان مقدم
۸۵	جایگاه عترت در قرآن
	آیت الله هاشم هاشم زاده هریسی
۱۲۳	روش‌شناسی مکتب تفسیری اهل بیت علیهم‌السلام ، مبانی و مختصات
	هادی زینی ملک‌آباد
۱۶۹	روش تفسیر قرآن در مکتب اهل بیت علیهم‌السلام بر اساس آیه محکم و متشابه
	مهدی غصاره
۲۴۵	مفهوم و مراتب ولایت در قرآن کریم
	خدیدجه فتحی‌لنگر
۲۷۱	روش تفسیر قرآن در مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
	حمیدرضا فیهیمی‌تبار
۳۰۵	روش تفسیر قرآن کریم در مکتب اهل بیت علیهم‌السلام
	اله هادیان رسنانی
۳۷۱	روش تفسیر قرآن کریم در مکتب امام علی علیه‌السلام
	حسین هاوونگی
۴۵۱	روش‌شناسی روایات تفسیری امام سجّاد علیه‌السلام
	دکتر سهیلا جلالی کندی؛ عذرا میثاقی
۵۰۵	مفهوم و مراتب ولایت در قرآن کریم
	دکتر سید احمد میریان؛ حسین باقری؛ بلقشہ مفیدی
۵۵۳	بازخوانی هویتی و معرفتی قرآن در صحیفه سجّادیه
	هادی آقاچانیان

۵۸۹ حدیث ثقلین در آینه تفاسیر اهل سنت

دکتر قاسم بستانی

۶۱۵ روش‌های آموزش مفاهیم قرآن در مکتب پیامبر و ائمه علیهم‌السلام

مجتبی بهروزی؛ راضیه خورشیدی

www.ketab.ir